

Sinteză asupra celor discutate în grupurile mici de lucru – repere pentru elaborarea unui capitol pe locuire în strategia dezvoltării locale 2021-2027

- I. Sinteză – Sesiunea I/1 și I/2 (problemele locative în localitate)
- II. Sinteză - Sesiunea II/1 (nevoia de locuire)
- III. Sinteză - Sesiunea II/ 2 (criteriile de atribuire de locuințe sociale)
- IV. Sinteză – Sesiunea III/ 1 (discriminarea)
- V. Sinteză – Sesiunea III/ 2 (pregătirea muncii individuale pe criterii de atribuire de locuințe sociale)

Sesiunea V, 11.09.2020.

Enikő Vincze

Această prezentare a fost realizată cu sprijinul financiar al programului Uniunii Europene Rights Equality and Citizenship (2014-2020).

Conținutul prezentării reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorilor, iar Comisia Europeană nu este responsabilă pentru modul în care va fi folosit conținutul informației.

I.
**Sinteză și Concluzii la Sesiunea I/1 și I/2
(problemele locative în localitate)**

II.
**Sinteză și Concluzii la Sesiunea II/1 (nevoia de
locuire)**

Concluzii - **Ce ar trebui să facem la primărie ca să răspundem la nevoile locative ale oamenilor?**

Să elaborăm un **capitol despre nevoile de locuire din oraș care să fie inclus în strategia locală de dezvoltare pe perioada 2021-2027**, în care să includem cele de mai jos

1. Să analizăm, dacă în localitate se respectă dreptul la locuință adecvată a tuturor, și să tragem concluziile cu privire la măsurile necesare (punct de reper: criteriile unei locuințe adecvate, vezi Sesiunea I/2) - <https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Housing/RightadequateHousing.pdf>

- **Locuința și siguranța (siguranța legală a posesiunii):** este garantată protecția împotriva evacuării pentru toți indiferent dacă sunt proprietari, sau chiriași, sau persoane în locuințe fără acte?
- **Locuirea și veniturile (accesibilitatea financiară):** după ce oamenii plătesc costurile locuirii (închiriere, rată bancară, taxe și impozite, utilități, mentenanță) le mai rămân suficienți bani pentru satisfacerea altor nevoi (alimente, educație școlară, îngrijirea sănătății, etc)?
- **Locuirea și sănătatea (locuibilitatea):** locuiesc oamenii în spații adecvate din punctul de vedere al suprafeței locuinței raportată la numărul de persoane, din punctul de vedere al stării fizice a locuinței, a clădirii, al străzii, dar și din punctul de vedere al mediului în care locuiesc.
- **Locuirea și acces la servicii (accesibilitatea serviciilor, facilităților și infrastructurii):** apă potabilă adecvată, colectare de deșeuri, electricitate, surse de încălzire, igienă.
- **Locuirea și situația specială (accesul tuturor persoanelor):** nevoile speciale ale persoanelor sărăce, ale persoanelor cu dizabilități, persoanelor care aparțin de grupuri discriminate, ale victimelor unor dezastre naturale sau politice.
- **Locuirea și alte drepturi (locația):** asigurarea accesului la diverse opțiuni de angajare, servicii medicale, școli, instituții pentru îngrijirea și educația copiilor, asigurarea locuinței în mediu sănătos (nu în medii poluate sau în apropierea unor surse toxice).
- **Locuirea și stilul de viață (adecvarea culturală):** asigurarea exprimării identității culturale și stilului de viață preferat (!! Cu evitarea argumentelor de natură culturală și rasistă, precum: oamenilor săraci le place să trăiască în mizerie, eu nu vor și nu pot să se schimbe, pentru că asta este cultura lor).

2. Să identificăm **Nevoia** de locuințe sociale în localitate

- Să avem o evidență a nevoii:
 - în funcție de veniturile oamenilor (cei cu bani mai mulți, cei cu bani puțini, cei mai săraci);
 - notând și nevoia de servicii sociale complementare de care este nevoie după alocarea unei locuințe.
- Să avem o evidență, care include:
 - număr persoane care au depus în trecut cerere,
 - număr persoane marginalizate social fără locuință adecvată,
 - număr persoane care sunt în risc de evacuare,
 - număr persoane care au fost evacuate în trecut și nu au primit o locuință adecvată în schimb,
 - număr persoane din așezări informale ce nu se pot legaliza.
- În funcție de fiecare categorie, să aducem aceste argumente:
 - situația materială care nu face posibilă cumpărarea sau închirierea unei locuințe de pe piață;
 - legislația care prevede obligațiile autorităților publice de a asigura o locuință adecvată acestor categorii.

3. Să avem o evidență clară a **fondului existent de locuințe în proprietatea municipiului**, cu apartamente ce se pot da în chirie socială

- Locuințe din vechiul fond de stat,
- Locuințe sociale (pe baza legii 1996),
- Locuințe de necesitate,
- Locuințe de serviciu,
- Locuințe de sprijin,
- Locuințe ANL,
- Să facem publică lista de locuințe goale care sunt în proprietatea municipiului.

4. Să identificăm **clădirile goale** din localitate

- Statutul juridic, starea lor fizică, evidențiind cu care ce ar fi de făcut ca să fie transformabile în locuințe sociale.

5. Să identificăm **terenurile goale** din localitate

- Terenuri goale, care se pot da în chirie/ concesiune pentru oameni ca ei să își construiască, asigurând acces la utilități și drum,
- Terenuri goale, pe care primăria poate să construiască locuințe de închiriat cu chirie socială, în cazul în care doar alocarea terenului nu este suficientă (nu neapărat trebuie să fie blocuri).

6. Să elaborăm **criterii de atribuire** de locuințe sociale (locuințe date în chirie socială = 10% din venituri) care nu discriminează nicio categorie socială, având în vedere că aceste locuințe pot fi soluție de asigurare de locuință adecvată în mai multe cazuri:

- Persoane care se încadrează conform legii locuinței + coraborată cu alte legi,
- Persoane din așezări informale care nu se pot legaliza,
- Persoane în risc de evacuare.

7. Să identificăm **surse financiare** ce se pot folosi pentru creșterea numărului de locuințe sociale prin:

- Construcții noi,
- Renovări,
- Transformarea unor vechi clădiri.

În formularea de argumente putem utiliza

Pe lângă Legea locuinței 114/ 1996, și următoarele (vezi Sesiunea II/2):

Strategii guvernamentale în domenii conexe:

- Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor de etnie romă;
- Strategia pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale;
- Strategiile locale elaborate pentru comunități și zone urbane/rurale marginalizate.

Legislația socială și cea privind drepturile unor categorii speciale (detalii vezi în Sesiunea I/2, despre Dreptul la locuire în legislația românească

- Legea asistenței sociale – 292/2011,
- Legea privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale – 116/2002),
- Legea privind protecția drepturilor persoanelor cu handicap (Legea 448/2006),
- Legea privind protecția drepturilor copiilor (Legea 272/2004),
- Legea nr. 151/2019 pentru completarea Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul (așezări informale).

Ca suport internațional, se poate utiliza și acest apel din partea Raportorului Special pentru Locuire Adecvată ONU (vezi și restul materialelor la Sesiunea I/2)

<https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Housing/InfographicadequateHousing.pdf>

III.

**Sinteză asupra celor discutate la Sesiunea
II/2(criteriile de atribuire de locuințe sociale)**

IV.

Sinteză asupra celor discutate la Sesiunea III/1 (manifestări ale discriminării romilor în locuire)

+ vezi exemplul studiu de caz Cluj-Napoca (la Sesiunea II/2)

V.

Sinteză Sesiunea V (pregătirea muncii individuale)

Analiză a criteriilor de atribuire de locuințe sociale pe care le aplică administrația publică locală din localitățile Dvoastră.

Termen de trimitere: **20 septembrie.**

Pe baza discuțiilor de la curs, se întrevăd patru tipuri de localități în funcție de existența criteriilor de atribuire de locuințe sociale, în funcție de care se schimbă un pic modul de lucru:

1) Localități unde nu există nici locuințe din fondul vechi de stat, nici locuințe sociale, nici locuințe de necesitate, nici locuințe ANL, și evident nu există nici criteriile de atribuire

Să vă imaginați, că în localitatea Dvoastră se vor putea întâmpla evacuări forțate de pe urma cărora oamenii vor rămâne fără adăpost. De exemplu, dacă se începe implementarea legii privind legalizarea așezărilor informale, și acestea nu vor putea fi legalizate din diverse motive, unii oameni și-ar putea pierde casele în care au locuit fără acte. În aceste cazuri, primăria este obligată să le acorde oamenilor locuințe sociale ca soluție. Cunoscând atât legislația (legea locuirii, legislația socială, legislația privind persoane cu nevoi speciale, legea anti-discriminare), cât și situația persoanelor/ familiilor în cauză, definiți criteriile de atribuire de locuințe sociale în așa fel încât să respectați legea, și să răspundeți la nevoile de locuire ale acestor persoane.

2) Localități unde nu există locuințe sociale, dar primăria are în derulare un plan de construcție de noi locuințe sociale, însă nu are încă criteriile de atribuire

Cunoscând atât legislația (legea locuirii, legislația socială, legislația privind persoane cu nevoi speciale, legea anti-discriminare), cât și situația persoanelor/ familiilor din localitate (sau cel puțin ale celor de etnie romă) care au nevoie de locuințe sociale, definiți criteriile de atribuire ale noilor locuințe sociale în așa fel încât să respectați legea, și să răspundeți la aceste nevoi.

3) Localități unde există locuințe din vechiul fond de stat și/ sau locuințe sociale noi, dar nu există criteriile de atribuire reglementate printr-o HCL

Conform legii, administrația publică locală trebuie să elaboreze criteriile de atribuire de locuințe sociale. Imaginați-vă, că primăria vă roagă să contribuiți la elaborarea lor. Cunoscând atât legislația (legea locuirii, legislația socială, legislația privind persoane cu nevoi speciale, legea anti-discriminare), cât și nevoile de locuire din localitate (sau cel puțin nevoile persoanelor de etnie romă), definiți criteriile de atribuire de locuințe care se închiriează prin chirie socială (locuințele din vechiul fond de stat și locuințele sociale) în așa fel încât să respectați legea, și să răspundeți la aceste nevoi.

4) Localități unde există locuințe din vechiul fond de stat și/sau locuințe sociale noi, și există HCL cu privire la criteriile de atribuire

Sub forma unui tabel cu două coloane, prezentați într-o coloană criteriile de atribuire de locuințe sociale (și cele din vechiul fond de stat) pe care primăria la folosește acum, și în a doua coloană faceți observații cu privire la fiecare criteriu: menționați unde credeți că se încalcă legea locuinței, și menționați unde credeți că acel criteriu are efecte de discriminare (adică exclude de la dreptul la locuință socială anumite persoane)